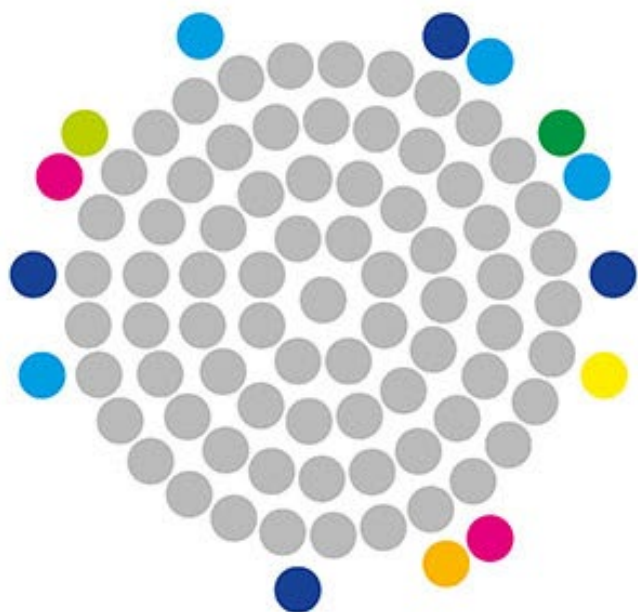
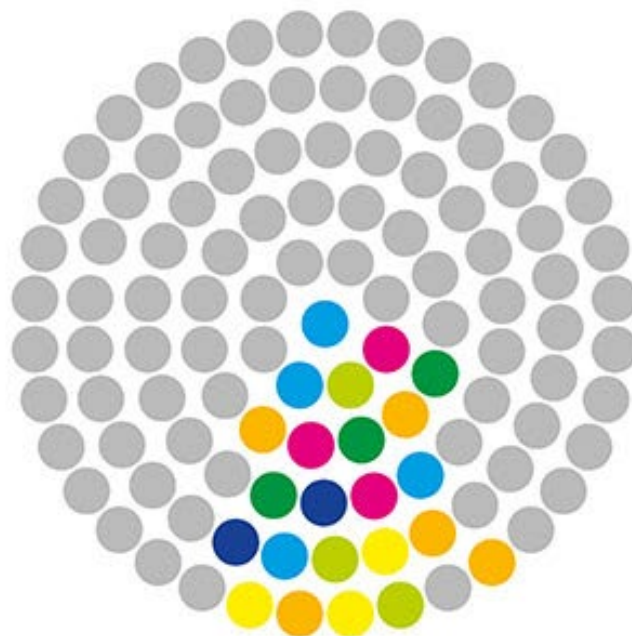

Inkluze, individuální přístup, přiměřené přizpůsobení, metody a techniky výuky

EXCLUSION

INTEGRATION

INCLUSION

Contents

Inkluze	1	Dodatek: Workshopová cvičení	16
Lidská diverzita	2	Důvěra	16
Účastníci.....	4	Individuální přístup	17
Účastníci.....	5	Diverzita účastníků	18
Přístup k OZP ve vzdělávání		Individuální přístup	19
dospělých	6	Role instruktora	21
Segregace	7	Účastníci.....	23
Integrace	9	Dodatek: Workshopová cvičení	24
Inkluze	11	Nakreslím ti obrázek.....	24
Klíčové body pro poskytovatele		Přiměřené přizpůsobení	26
programů neformálního vzdělávání		Univerzální design	27
dospělých	13	Přístupnost	29
Dodatek: Workshopová cvičení	15	Přiměřené přizpůsobení	30
Město.....	15	Přiměřené přizpůsobení v	

kontextu neformálního vzdělávání	
dospělých	31
Organizační přizpůsobení.....	32
Organizační přizpůsobení	33
Organizační přizpůsobení.....	35
Organizační přizpůsobení	36
Organizační přizpůsobení	38
Prostorová přizpůsobení	40
Přizpůsobení na technické úrovni	42
Účastníci.....	44
Metody a techniky výuky	46
Explanativní metoda	47
Demonstrační metoda	49
Řízená výuka.....	51

Účastníci.....	54
Links:	56

Inkluze

Lidská diverzita

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Za prototyp účastníka je obvykle považován průměrný člověk s drobnými odchylkami v základních charakteristikách.

Očekává se, že se člověk stávající formě předávání obsahu přizpůsobí tak, že sám překoná svou jedinečnou odlišnost.

Osoby se zdravotním postižením se od představy prototypu účastníka nepochybně výrazně odchylují; minimálně z hlediska specifik svého postižení.

Někdy jsou tato specifika neslučitelná se stávající strukturou, a proto je třeba upravit formu tak, aby bylo možné obsah sdílet efektivněji.

Právě v tomto bodě se objevují pochybnosti o nutnosti navrhnout univerzální formu předávání znalostí.

Bylo by chybou očekávat, že něco, co je ve své podstatě rozmanité, půjde zahrnout do jednoho konceptu.

Účastníci

Představte si, že jste organizátorem kurzu výroby šperků. Po zveřejnění inzerátu v místních novinách vás kontaktovali potenciální účastníci. Mimo jiné jste obdrželi přihlášku od ženy (37 let), která jasně uvedla, že trpí epilepsií a má časté záchvaty (více než třikrát denně). Zdůraznila však, že užívá předepsané léky a je schopna se o sebe postarat. Co budete dělat? Odmítnete ji?

Účastníci

Domluvíte se s uvedenou ženou na individuální spolupráci? Necháte rozhodnutí účastnit se kurzu na dané ženě podle toho, jak se jí bude dařit a zda bude program zvládat? Nebo oslovíte celou skupinu, aby určila nejvhodnější model kurzu tak, aby se žena mohla zapojit také, a to co nejefektivněji?

Přístup k OZP ve vzdělávání dospělých

Způsoby, jakými bylo v rámci systému s lidmi s postižením zacházeno, se v historii lišily. Nejvýznamnějšími přístupy ke vzdělávání osob se zdravotním postižením je segregace, integrace a inkluze, které budou dále níže podrobněji vysvětleny.

Segregace

Segregace označuje vyčlenění osoby, která vybočuje ze skupiny podobných si jedinců.

Ve vzdělávacím kontextu to znamená, že osoby se zdravotním postižením jsou odděleny od běžné populace, tj. z programů určených pro širokou veřejnost, a zařazeny do specializovaných institucí nebo oddělení se speciálními programy, obsahem a metodami práce.

Tento přístup klade důraz na obtíže, s nimiž se osoby se zdravotním postižením setkávají. OZP jsou tak zbaveny svobody rozhodování a jsou zcela pasivní při volbě povolání i později při rozvíjení vlastních zájmů (neformální vzdělávací procesy).

Integrace

**Slovo “integrace” znamená
začlenění vybočující osoby do
skupiny podobných si osob.**

V našem případě jde o začlenění
OZP do skupiny dospělých účastníků
neformálního vzdělávacího programu.
Integrace zahrnuje určitou dávku
nucenosti a může subjekt učinit
pasivním.

Osoba, která vybočuje (OZP), je nucena
zapadnout do stávajícího kolektivu
(účastníci vzdělávacího programu) a do
okolností, v nichž vzdělávání probíhá, tj.
stát se součástí celku.

Důraz je kladen na stav, nikoli na proces začleňování se do stávajícího kolektivu. Přitom odpovědnost za přizpůsobení se novým podmínkám leží výhradně na OZP.

Za těchto okolností je kladen důraz na obtíže, s nimiž se OZP potýkají. Ty jsou kompenzovány uplatňováním odlišných výukových technik a materiálů ve srovnání s těmi, které jsou uplatňovány na ostatní členy kolektivu. Snahou je tyto rozdíly neutralizovat.

Inkluze

Termín “inkluze” označuje proces, jehož cílem je dosáhnout rovného přijetí vybočující osoby do skupiny navzájem si podobných jedinců. Stejně jako integrace usiluje také o celistvost skupiny, zdůrazňuje však aktivitu jednotlivých členů.

Všichni dospělí, účastníci určitého programu, jsou stejně důležití a nikdo nevyčnívá, a to ani osoba s postižením.

Inkluze zahrnuje proces; oboustrannou spolupráci s poskytovateli programu i s ostatními účastníky.

Stejně tak zahrnuje rozdělení odpovědnosti a svobodu volby; na rozdíl od integrace, která je poněkud rigidnější. Inkluzivní proces vyžaduje kreativitu a ochotu zúčastněných stran akceptovat rozmanitost.

Jeho podoba není předem detailně propracována; místo toho se zkoumají přijatelné možnosti.

Každý účastník procesu má možnost vyjádřit své názory a myšlenky a hájit svá práva. Jedná se o dynamický proces učení a výměny informací.

Klíčové body pro poskytovatele programů neformálního vzdělávání dospělých

- **Všichni účastníci
vzdělávacího programu jsou
stejně důležití, proto je potřeba,
aby nikdo nebyl vyčleňován.**
- **Zúčastněné strany programu
mají možnost podílet se na
co nejefektivnějším způsobu
předávání znalostí.**
- **Sdílení znalostí je tvůrčí
proces, jehož forma vyžaduje
flexibilitu.**

**Jste organizátorem kurzu
standardních tanců. Do skupiny
přijmete osobu bez jedné ruky. Jak
podpoříte proces začlenění této osoby
do skupiny?**

**Sdílení znalostí by mělo být
zaměřeno na jednoduchost a
rozdělení rolí za účelem zvýšení
produktivity. Každý z nás má
schopnost být inovativní a aktivně
se na tomto procesu podílet.**

**SEE THE
ABLE
NOT THE
LABEL**

Dodatek: Workshopová cvičení

Město

Materiály: lidé

Pokyny: Představte si, že jste součástí městské infrastruktury (např. autobus, sloup veřejného osvětlení, odpadkový koš, lavička atd.) nebo zaměstnancem města (uklízeč, dopravní policista, strážník atd.). Umístěte se v prostoru a ponořte se do role. Interagujte s ostatními částmi města v souladu se svou rolí.

Účel: Každý člověk je funkčním stavebním kamenem útvaru, kterému říkáme společnost. Všichni máme moc tuto entitu ovlivňovat a každý je důležitý pro zachování její funkčnosti. Proto pokud jste součástí nějaké skupiny, snažte se navázat nějakou formu komunikace se všemi jejími členy.

Dodatek: Workshopová cvičení

Důvěra

Materiály: odměna, páska
přes oči, překážky, 2 dvojice
účastníků

Pokyny: Z každé dvojice bude mít jedna osoba zavázané oči. Úkolem druhé osoby je pomocí hlasu vést svého partnera k cíli přes prostor plný překážek. Cílem je co nejrychleji dosáhnout odměny.

Účel: Důvěra je rysem vztahu, který se buduje po dlouhou dobu. Někdy se však v životě ocitáme v situacích, kdy na vybudování vztahu není dostatek času, a tak se musíme spolehnout na druhé. To je snazší, pokud patříme do společenství, které si zakládá na toleranci a inkluzivních hodnotách.

Individuální přístup

Diverzita účastníků

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Je důležité si nejprve uvědomit obecné rozdíly mezi lidmi. Pokud se podíváme na kontext vzdělávání, většinou se klade důraz na rozdíly ve schopnostech, předchozích znalostech a dovednostech.

Osoby se zdravotním postižením se kromě toho odlišují také z ohledem na stupeň a typ svého postižení. Předávání znalostí, které tvoří základ každého vzdělávacího procesu, bude úspěšnější, pokud při volbě metod a tvorbě výukových materiálů naše chápání rozdílů zohledníme.

Individuální přístup

Individuální přístup je takový přístup, který se zaměřuje na osobu (jednotlivce) za účelem nalezení způsobu, který jí nejlépe vyhovuje při dosahování určitého cíle.

Důraz je přitom kladen na identifikaci a využití stávajícího potenciálu osoby a na neutralizaci zjištěných obtíží.

Jedná se o oboustranný proces, který zahrnuje spolupráci mezi účastníky vzdělávacího programu a jeho poskytovatelem. Důraz je kladen na flexibilitu lektora a možnost modifikace samotného programu a výukové metody.

Pro tento proces je také důležité aktivní
zapojení účastníků.

Role instruktora

Instruktor přistupuje k OZP
individuálně a spolupracuje s nimi
na plánování aktivit. Základem je
přítom analýza schopností, znalostí
a dovedností a dalších důležitých
charakteristik s ohledem na
efektivitu při zvládání konkrétního
vzdělávacího programu.

Na základě provedené analýzy je
poskytovatel programu připraven
přizpůsobit metody a obsah výuky.

Důležité je průběžně sledovat pokrok a upravovat aktivity v souladu s případnými změnami. Úkolem instruktora je také najít účinné metody zvyšování a udržování motivace všech účastníků.

TEACHING
is
HEART
work

Účastníci

Pokračujme scénářem, kdy se jako organizátor kurzu standardních tanců rozhodnete přijmout osobu bez jedné ruky (inkluzivním způsobem). Zamyslete se nad způsobem, jakým byste realizovali individuální přístup. Jednotlivé skupiny by pak měly prezentovat své postřehy s ohledem na proveditelnost a reálnou potřebnost předkládaných návrhů.

Dodatek: Workshopová cvičení

Nakreslím ti
obrázek

Materiály: papír, barevné pastelky
nebo pastely, lidé ve dvojicích

Pokyny: Účastníci si vyberou obrázek
nebo předmět. Vybraný předmět může
vidět pouze jeden člen dvojice. Tato
osoba pozoruje scénu a popíše ji
svému partnerovi. Druhá osoba kreslí
na základě toho, co slyší. Po dokončení
je kresba vystavena vedle popisované
scény.

Účel: Všichni lidé máme stejné základní potřeby, ale uspokojujeme je různými způsoby. To znamená, že stejného cíle dosahujeme různě. Odlišný nerovná se špatný, jakkoli se to může zdát neobvyklé.

Přiměřené přizpůsobení

Univerzální design

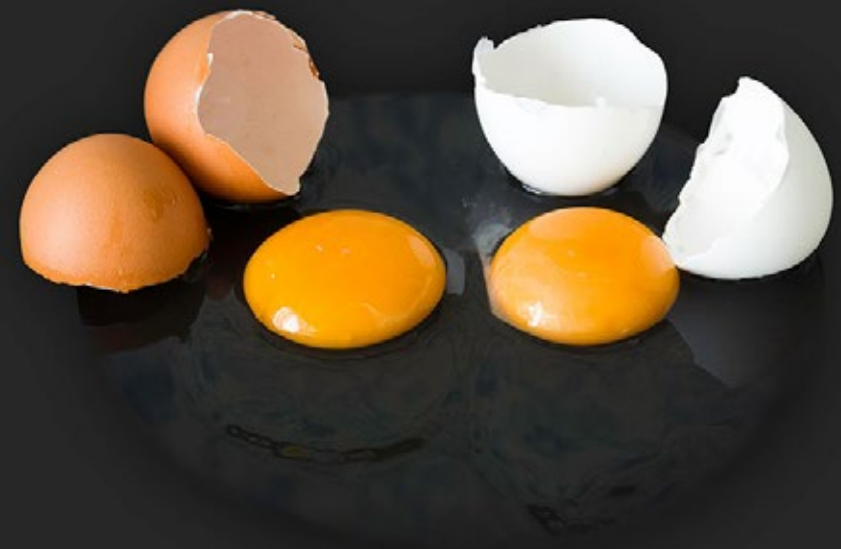
Univerzální design označuje design výrobků, služeb a prostředí, který je v co největší míře použitelný každým z nás bez nutnosti úprav.

Hlavním konceptem univerzálního designu je fakt, že se primárně zaměřuje na lidi, kterým dává možnost samostatně používat výrobky, služby a prostředí, a že je přirozeně začleněn do našeho každodenního života.

Příklady univerzálního designu:

nízkopodlažní tramvaje, vlaky a autobusy; šikmé plošiny místo schodů. Základní princip univerzálního designu spočívá v tom, že se vyskytuje všude a je určen každému z nás tak, abychom daný produkt, službu nebo prostředí mohli používat samostatně (nebo s minimální pomocí).

**On the outside
we're different,
but inside
we're all the same.**

Přístupnost

Pojem “přístupnost” označuje design výrobků, služeb nebo prostředí, který umožňuje jejich používání osobami se zdravotním postižením.

Přiměřené přizpůsobení

Přiměřená přizpůsobení označují jakoukoli nezbytnou a vhodnou úpravu a vylepšení, která nepředstavují nepřiměřené nebo nevhodné zatížení, aby bylo v jednotlivých případech zajištěno, že osoby se zdravotním postižením budou moci využívat všechna lidská práva a základní svobody na rovnoprávném základě s ostatními.

Můžete uvést příklad?

Přiměřené přizpůsobení v kontextu neformálního vzdělávání dospělých

**Pokud jde o přiměřená přizpůsobení
v kontextu neformálního vzdělávání
dospělých, zaměříme se na
následující tři kategorie:**

- **Organizační přizpůsobení;**
- **Prostorová přizpůsobení;**
- **Přizpůsobení na technické úrovni.**

Organizační přizpůsobení

Organizační přizpůsobení se týká:

- Přizpůsobení související s přípravou vzdělávacího programu;
- Přizpůsobení související s realizací vzdělávacího programu.

Organizační přizpůsobení

Níže jsou popsána přizpůsobení
související s organizací přípravných
prací vzdělávacího programu s
ohledem na **PROPAGACI**.

Při propagaci vzdělávacího programu
dbejte na to, abyste ji prováděli
přístupnou formou a způsobem, který
osloví všechny. To znamená, že je
potřeba zvolit více než jeden propagační
kanál.

Také je důležité zvolit pro inzerci či
reklamu univerzální místa, aby byla
dostupná široké veřejnosti.

Doporučuje se, aby způsob prezentace obsahu byl multimodální (text, obraz, zvuk atd.). A konečně v samotném propagačním materiálu jasně uveďte, že budete uplatňovat individuální přístup s ohledem na požadavky každého účastníka, podle možností poskytovatele vzdělávání.

Organizační přizpůsobení

Níže jsou popsána přizpůsobení
související s organizací přípravných
prací vzdělávacího programu
s ohledem na **POŽADAVKY NA
PŘIJETÍ**.

Nedovolte, aby požadavky na přijetí do
vzdělávacího programu diskriminovaly
jakoukoli skupinu občanů. Pokud
chcete stanovit požadavky na přijetí do
programu, učiňte tak podle dovedností,
kompetencí, znalostí a zájmů, a nikoli
podle individuálních nebo skupinových
charakteristik jednotlivců a skupin.

Organizační přizpůsobení

Níže jsou popsána přizpůsobení
související s organizací přípravných
prací vzdělávacího programu s
ohledem na PROCES KVALIFIKACE.

Pokud organizujete program, kde
dochází ke kvalifikačnímu či jinému
řízení potvrzující absolvování programu
pro zájemce, zajistěte, aby k němu
měl rovný přístup každý občan. Je
důležité umožnit dostupnost materiálů
v různých formátech (papírová forma,
elektronická forma, zvuk).

Rovněž je vhodné kvalifikační řízení provádět, pokud možno, v různých prostředích (osobně, virtuálně) a různými formami (ústně, písemně, demonstrační formou).

A konečně také zvyšte informovanost pracovníků, kteří se kvalifikačního řízení účastní, o specifických potřebách a existenci neviditelných postižení, aby mohli na místě projevit pochopení a přizpůsobivost.

Budte flexibilní při určování časového harmonogramu kvalifikačního řízení. Navažte spolupráci s občanskými sdruženími nebo organizacemi, které sdružují osoby se zdravotním postižením nebo s jinými specifiky, nebo se jimi zabývají, a nechte se od nich poučit.

Zajistěte, aby pracovníci, kteří budou vzdělávací program realizovat, měli podporu a zdroje potřebné k přizpůsobení průběhu vzdělávacího procesu.

Organizační přizpůsobení

Níže jsou popsána přizpůsobení
související s organizací realizace
vzdělávacího programu.

Po celou dobu realizace vzdělávacího programu buďte flexibilní při jeho průběhu, kreativní při výběru výukových technik a metod a otevření novým zkušenostem. Naslouchejte účastníkům s ohledem na jejich potřeby, a k realizaci konkrétního přizpůsobení přistupte až po konzultaci s nimi.

Při realizaci vzdělávacího programu počítejte s nutností přizpůsobení formátu pracovních materiálů, různými způsoby hodnocení znalostí a upravenou délkou hodnocení znalostí.

Nezapomeňte umožnit přístup asistentům pedagoga nebo doprovázejícím osobám. Spolupracujte s organizacemi, které mohou v rámci své činnosti poskytovat různé formy asistence osobám se zdravotním postižením.

Prostorová přizpůsobení

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**Obecná pravidla týkající se
prostorové přístupnosti jsou
následující:**

- **Je důležité, aby se účastníci ve vašich prostorách cítili příjemně;**
- **Je důležité, aby se účastníci ve vašich prostorách cítili bezpečně;**
- **Je důležité, aby vaše prostory neměly žádné prvky, které by narušovaly proces učení;**
- **Je důležité, aby prostory neodváděly pozornost účastníků od obsahu, který vyučujete;**

- Seznamte účastníky se základními pravidly, která platí ve vašich prostorách, a umožněte jim, aby v rámci těchto pravidel využívali prostory způsobem, který jim umožní dosáhnout co nejlepších výsledků výuky;
- Zohledněte specifické potřeby účastníků a zajistěte, aby pozice, na kterých se během výuky nacházejí, co nejlépe vyhovovaly jejich specifickým požadavkům;
- Různé „neviditelné“ obtíže a postižení mohou zapříčinit různé požadavky týkající se prostorového uspořádání, proto je důležité, abyste účastníkům

dali možnost jednání na toto téma. Vytvořte atmosféru, ve které převládá bezpečnost a ohleduplnost.

Přizpůsobení na technické úrovni

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Obecná pravidla technické přístupnosti jsou následující:

- **Technologii považujte za svého přítele;**
- **Bud'te při jejím používání kreativní;**
- **Promluvte si s účastníky a společně si stanovte způsoby výuky s ohledem na zdroje, které máte k dispozici.**

Asistivní technologie umožňují lidem snížit dopad obtíží, které pociťují v důsledku zdravotního stavu, onemocnění nebo snížené funkce jejich organismu.

Je důležité podporovat používání asistivních technologií v procesu učení. Nemusíte vlastnit nebo kupovat všechny technologické pomůcky, abyste byli na výuku osob se zdravotním postižením připraveni. Většina osob se zdravotním postižením, které asistivní technologie pravidelně využívají, tyto pomůcky samy vlastní, takže se s nimi stačí domluvit a uvést, že nevadí, pokud je chtějí při výuce používat.

Pokud společně s účastníkem zjistíte, že určitá technologie by mohla výrazně zlepšit proces učení, a ani vy, ani účastník ji nevlastníte, je dobré kontaktovat organizaci nebo instituci, která se zabývá lidmi s daným postižením, a zjistit, zda existuje možnost zapůjčení požadované technologie.

Většina technologií je navržena podle zásad univerzálního designu. To znamená, že byly navrženy tak, aby byly přístupné co nejširšímu okruhu uživatelů, včetně osob se zdravotním postižením.

Účastníci

Představte si, že jste organizátorem neformálního kurzu literárního projevu. Kurz plánujete vést v bytě ve třetím patře obytného domu. Přihlášku do kurzu zaslala osoba s mentálním postižením a problémy s pohyblivostí (svalová dystrofie v raném stadiu). Zapišete ji do kurzu? Pokud ano, o jakých přizpůsobeních byste uvažovali?

Knowledge
is
POWER

Metody a techniky výuky

S ohledem na metody a techniky
výuky OZP v kontextu neformálního
vzdělávání dospělých představíme
následující tři kategorie:

- Explanativní metoda;
- Demonstrační metoda;
- řízená výuka.

Explanativní metoda

**Explanativní metoda zahrnuje
výklad základních teoretických
předpokladů.**

Obecná pravidla této výukové metody
jsou následující:

- **Mluvte přiměřeným tempem;**
- **Používejte standardní jazyk;**
- **Používejte pouze vhodný humor, který neobsahuje nenávistné projevy;**
- **Nepřehánějte to s vizuálními podněty;**
- **Nepoužívejte vizuálně agresivní techniky, jako jsou mihotavá nebo blikající světla apod;**

- **Přizpůsobte hlasitost zvukových podnětů;**
- **Komunikujte s účastníky;**
- **Dejte jim najevo, že byste si velmi přáli, aby obsah zvládli, ale nevyvíjejte na ně nátlak a neodrazujte je od jejich snahy;**
- **Umožněte účastníkům vyjádřit se a hovořit o obsahu, ale ponechte si právo strukturovat čas.**

Zvolený způsob vysvětlování je nesmírně důležitý, protože pokud budeme něco vysvětlovat nesrozumitelně, obsah programu nebude účastníkům zprostředkován. Vzhledem k tomu, že předávání znalostí je smyslem celého vzdělávacího procesu, můžeme konstatovat, že by nebyl úspěšný.

Demonstrační metoda

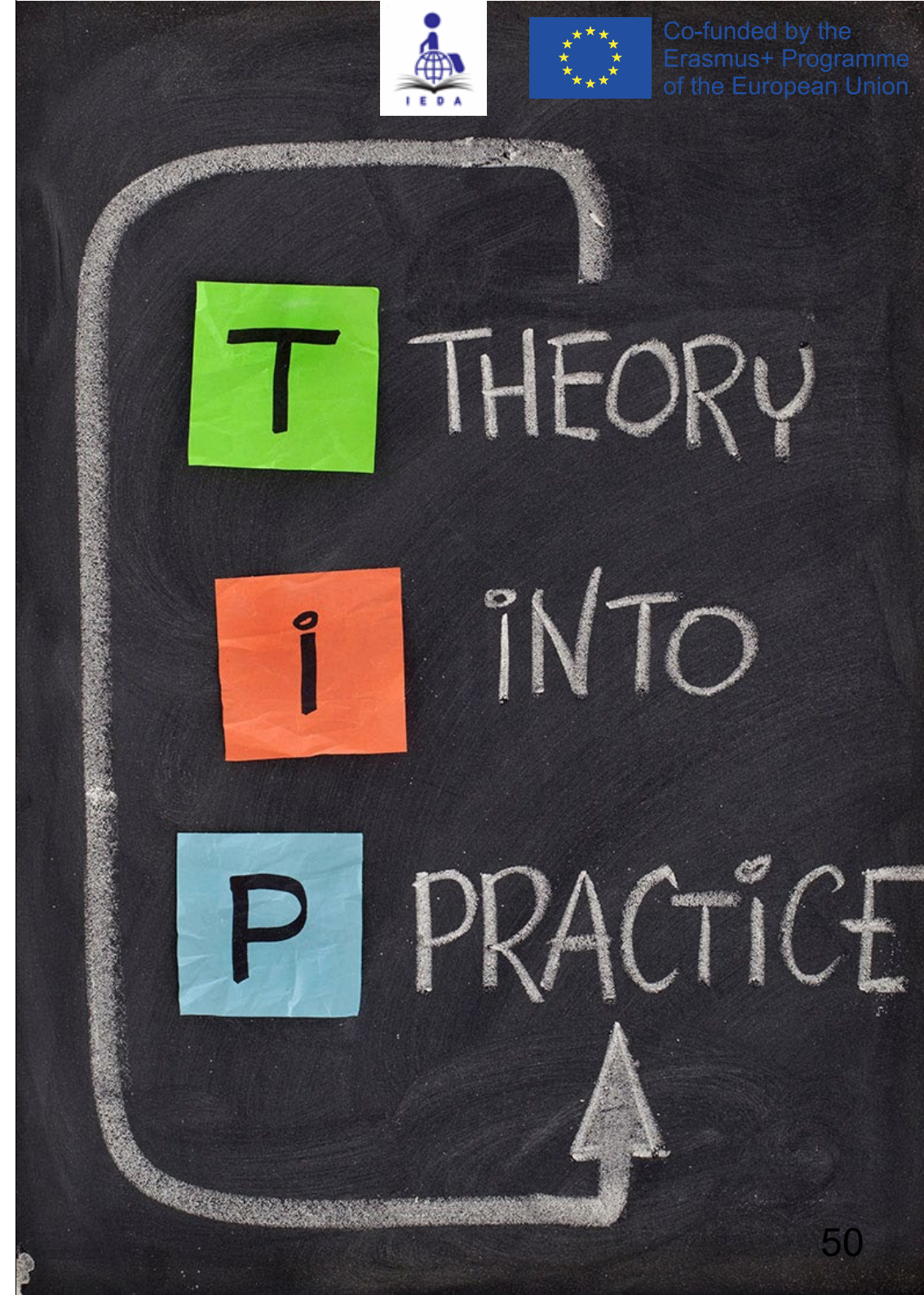
Demonstrační (též ukázkovou) metodu bychom mohli nazvat též zkušenostním učením. Tato forma učení je obzvláště užitečná pro osoby se zdravotním postižením, protože jejich zkušenosti jsou často omezeny obtížemi, se kterými se setkávají.

Určitě najdete způsob, jak do vzdělávacího procesu co nejvíce zahrnout získávání praktických zkušeností. Dbejte na to, aby vás nebrzdil strach, a nepřemýšlejte příliš o překážkách. Místo toho nechte účastníky s postižením ponořit se do zkušeností, ať už se vám to zdá jakkoli nemožné.

Nezapomínejte, že vaši účastníci jsou dospělí a mohou se sami rozhodnout, co chtějí dělat a jak to chtějí dělat.

Demonstrace nemusí nutně zahrnovat praktickou implementaci nebo činnost. Stejně názorné je popisování a ukazování příkladů. Využijte při tom všechny výhody, které s sebou přináší rozvoj technologií.

Pozorování probíhajícího procesu poskytuje více informací než pouhý poslech výkladu, jak něco funguje.

Řízená výuka

Je nesmírně důležité, aby účastníci měli možnost uplatnit to, co se během vzdělávacího procesu naučili, a to prostřednictvím řízené výuky.

Ujistěte se, že k tomu během vašeho programu dostanou příležitost.

Nejdůležitější je, abyste vytvořili atmosféru, která vyvolá dojem, že je důležitější vědět, jak se něco dělá, než jak dobře se to dělá.

V této fázi výuky je nutný individuální přístup. Vyhradte si čas pro účastníka s postižením.

Promluvte si s ním o tom, zda je připraven vyzkoušet si nějaký úkol a zvolte si způsob, jakým byste ho mohli společně splnit. Je velmi důležité, abyste byli připraveni na fyzický kontakt.

Někdy je fyzické vedení jediným spolehlivým způsobem, jak může osoba skutečně pochopit to, co jste jí předtím vysvětlili a předvedli.

Neexistují žádné pokyny, které by určovaly konkrétní způsob práce a supervize s ohledem na typ a stupeň postižení. Stejně jako ve většině situací v našem životě, které zahrnují interakci s různými lidmi, jediné, co skutečně funguje, je otevřená, dobře míněná, empatická komunikace obou stran.

Je důležité, abyste vytvořili atmosféru, která vyvolá dojem, že je důležitější vědět, jak se něco dělá, než jak dobře se to dělá.

Někteří lidé s postižením možná nikdy nebudou schopni něco plně zvládnout vzhledem k povaze svého postižení, ale v kontextu procesu učení a nadšení ze získávání nových znalostí a dovedností to vůbec nevadí.

Účastníci

Představte si, že jste organizátorem kurzu počítačových dovedností.

Jeden z účastníků je člověk s extrémní úzkostí z testů a zkoušek.

To znamená, že je úzkostný v situacích, kdy ho někdo pozoruje a posuzuje a hodnotí jeho práci.

Jak by to mohlo ovlivnit výběr výukových metod a technik?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Links:

European Convention on Human Rights

Race and identity: What Is Inclusion?

Manifesto for Adult Learning in the 21st Century: The Power and Joy of Learning

Crip Camp: A Disability Revolution (2020)

The UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities

Inclusive Education & Disability: Good Practices from around Europe

UNESCO: What is inclusion?

Red Squirrel: Promoting Equality, Diversity and Inclusion in Adult Education

CNA Insider: Through The Eyes Of The Blind: Life Of The Visually Impaired | Seeing Is Believing | Part 1/2